

2. Мазаракі А. Домінанти інституційної модернізації фінансової системи України / А. Мазаракі, С. Волосович // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2016. – С. 5-23.

3.Bitcoin Conference Kiev [Електронний ресурс]. – [Режим доступу]:<http://bitkoincjnf.com.ua>

Максим ГРИГОР'ЄВ

*студент факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник:
к.е.н., доц. кафедри банківської справи Чайковський Я.І.*

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГУ В УКРАЇНІ

Сучасний розвиток банківського сектору нерозривно пов'язаний з упровадженням та вдосконаленням систем віддаленого банкінгу. Якщо раніше банку для того, щоб займати лідируючі позиції на ринку слід було розширювати мережу своїх відділень, то сьогодні такий банк має нарощувати кількість та якість послуг системи електронного банкінгу. Розвиток подібних систем є вигідним як клієнту, так і банку.

Інтернет-банкінг – це технологія віддаленого банківського обслуговування, яка дає змогу клієнтові отримувати інформаційні послуги та проводити активні трансакції за власним рахунком через канали мережі Інтернет. Клієнт отримує численні переваги у вигляді мобільності та самостійності користування банківськими послугами, повного контролю за власним рахунком, можливості вільно планувати свій час [9, с.98].

Найперспективнішим і швидкозростаючим сегментом банківської діяльності є Інтернет-банкінг. Крупні банки приділяють велику увагу дистанційному обслуговуванню в рекламі своїх послуг та спрощують сервіси для клієнтів. Близько 60% з 50 найбільших банків України вже пропонують у переліку своїх послуг різні форми дистанційного обслуговування, і через 2-3 роки їх наявність стане нормою для всієї банківської системи. У середньому віддаленим доступом користуються 10-15% клієнтів банківських установ України.

Ідея створення інтернет-банкінгу як системи виникла в США (18 жовтня 1995 р. SecurityFirstNetworkBank). Однією із причин стало наявне на той момент обмеження на відкриття банками філій в інших штатах і пошук варіантів надання послуг клієнтам, що перебувають в іншому штаті чи країні.

В електронних банківських послугах України можна виділити три основні етапи розвитку. На першому етапі відбулося створення системи «Клієнт-банк», що включає підсистеми «Клієнт-банк» для юридичних осіб, а також «Домашній банкінг» для фізичних осіб. Вона дозволяє користувачу керувати рахунками в банку та отримувати всю поточну інформацію про рух коштів, не виходячи з офісу.

Другим етапом було введення та використання мобільного банкінгу (WAP-банкінг).

Третій етап характеризується появою та подальшим розвитком власне інтернет-банкінгу. Головною мотивацією банків у впровадженні інтернет-банкінгу є підвищення конкурентоспроможності на ринку банківських послуг. Банки впевнено переводять частину своїх послуг у глобальну мережу, що дуже вигідно та зручно для їх клієнтів.

Даний вид послуг надає клієнтам можливість концентрувати в одному місці всю інформацію стосовно своїх грошових потоків. Собівартість надання банківських послуг через Інтернет є значно нижчою, ніж аналогічний показник для традиційних механізмів фінансового обслуговування, тому що комісія за один платіж через касу банку може досягати 10-20 грн, тоді як віртуальні трансакції коштують 1-5 грн, а інколи – взагалі безкоштовні.

Значний прорив у сфері електронного банкінгу в Україні відбувся протягом 2014-2017рр. Лише за 2014 р. кількість платежів через Інтернет зросла з 120,5 млн. шт. до 256,4 млн. шт., а в грошовому вираженні обсяг трансакцій збільшився більш ніж удвічі – до 112,7 млрд. грн.

На початок 2017 р., за даними компанії «Простобанк Консалтинг», 31 установа з 50 найбільших роздрібних банків України була налаштована власними системами Інтернет-банкінгу для фізичних осіб, що становить майже 62%. При цьому вкладення в розроблення і технічне оснащення банкінгу в кожному банку становили приблизно 0,8–1 млн. дол. США [10].

Ринок найбільш популярних видів електронного банкінгу, таких як мобільний та Інтернет-банкінг, в Україні стрімко зростає і вже перейшов за позначку в 100 млрд. грн. на рік. Загальну характеристику ринку електронного банкінгу впродовж 2016–2017 рр. подано в табл. 1.

На теперішній час, ринок електронного банкінгу знаходиться на стадії вдосконалення. Основний активний розвиток відбувався протягом останніх 10 років: створено і впроваджено перші необхідні сервіси й технології передачі даних, запущений швидкісний мобільний Інтернет 4G.

На сьогодні, в банках України, які впровадили Інтернет-банкінг, доступні такі види Інтернет-послуг як: перевірка залишків за рахунками, грошові перекази в Україні та за кордон, оформлення депозиту, конвертація валюти, замовлення додаткових платіжних карт отримання виписок за рахунками, сплата рахунків, та ін.

Таблиця 1

Характеристика розвитку електронного банкінгу в Україні в 2016–2017 рр.

Тип характеристики	Приклад в Україні
Віковий діапазон користувачів	25–30 років, серед них активних юзерів – 43%
Гендерний розподіл користувачів	Чоловіки: 56,7% Жінки: 43,3%
Групи банків – учасників	Активний вихід на ринок середніх та малих банків
Найбільш популярні види електронного банкінгу	Мобільний банкінг та Інтернет-банкінг (обсяг операцій 100 млрд. грн.)
Рівень здійснення онлайн-платежів із використанням комп'ютерів та гаджетів	40% розрахунків
Рівень операційних витрат банку	4,5% від активів
Найбільш активні учасники ринку	ПриватБанк, Альфа-Банк, VTB Банк, ПУМб, Райф- фایзен Банк Аваль, УкрСиббанк та Укрсоцбанк
Основні види банківських онлайн-продуктів	Перегляд виписок за рахунками; оформлення депозитів; погашення кредитів; обмін валют; переказ грошей; замовлення додаткової пластикової картки; поповнення мобільного телефону; здійснення різних видів платежів; купівля білетів; оформлення страхового полісу
Цінові параметри підключення та обслуговування онлайн-сервісів	У 92,5% банків є безкоштовним

* Джерело: побудовано на основі [1]

Приват-Банк безперечно є лідером за впровадженням Інтернет-технологій в Україні. База даного банку вже давно перевищує мільйон чоловік. Наступними за ним є Альфа-Банк, Укрсіббанк, та деякі інші. Основні послуги Інтернет-банкінгу вітчизняних банків, представлені в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік послуг Інтернет-банкінгу, що пропонують найбільші банки України

<u>Назва банку</u>	<u>Назва системи Інтернет-банкінгу</u>	<u>Перелік послуг (основні можливості)</u>
Приват-Банк	Приват24	перегляд виписок за рахунками; оформлення депозиту; оформлення страхового полісу; погашення кредиту; купівля автобусних, залізничних та авіабілетів; купівля квитків на спортивні змагання; обмін валюти; будь-які види платежів; поповнення мобільного телефону; переказ коштів; замовлення додаткових платіжних карт
Укрсоцбанк	UniCredit Online	перегляд виписок за рахунками; оформлення депозиту; обмін валюти; переказ коштів; будь-які види платежів; поповнення мобільного телефону
Укрексімбанк	Enter EXIM	перегляд виписок за рахунками; будь-які види платежів; оформлення депозиту; переказ коштів; переказ коштів — погашення кредиту; замовлення додаткових платіжних карт
Альфа- банк	My Alfa-Bank	перегляд виписок за рахунками; оформлення депозиту; погашення кредиту; купівля білетів на розважальні заходи; обмін валюти; будь-які види платежів; поповнення мобільного телефону; переказ коштів; замовлення додаткових платіжних карт
Продовження табл. 2		
Укрсіббанк	Star24	перегляд виписок за рахунками; оформлення депозиту; погашення кредиту; будь-які види платежів; поповнення мобільного телефону; переказ коштів; замовлення додаткових платіжних карт
Промінвестбанк	PIB-to-WEB	перегляд виписок за рахунками; будь-які види платежів; оформлення депозиту; погашення кредиту; замовлення додаткових платіжних карт
Ощадбанк	WEB-банкінг «Ощад 24/7»	перегляд виписок за рахунками; будь-які види платежів; оформлення депозиту; переказ коштів; погашення кредиту; замовлення додаткових платіжних карт

*Джерело: побудовано на основі [2-8]

Використання Інтернет-банкінгу в процесі діяльності банку має свої переваги, серед яких:

- цілодобовий доступ незалежно від місця перебування;
- зручність використання та портативність;
- вартість обслуговування значно нижча, ніж обслуговування у відділенні;
- можливість здійснення широкого спектру послуг та постійний контроль рахунків;
- оперативність проведення транзакцій.

Висновки. Нажаль, населення України звикло до користування послугами безпосередньо через відділення банків. Через небажання людей відійти від стереотипів та стати на бік прогресу, а також через відсутність попиту на

нестандартні нові та інноваційні послуги, Інтернет-банкінг не має змоги переконати їх у своїй економічній ефективності.

Аналіз сучасного стану проведення інтернет-послуг банківськими установами дозволяє висунути деякі рекомендації щодо розвитку інтернет-банкінгу в Україні, а саме необхідно розробити нормативно-правову базу, завзято рекламувати систему інтернет-банкінгу, розширити кількість наданих операцій через дану систему, розширення кількості банківських установ, які застосовують інтернет-банкінг.

Література:

1. Єсіна О.Г. Інтернет-банкінг в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / О.Г. Єсіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2016. – Випуск 1(48). – С. 209-213.
2. Офіційний сайт ПАТ «Промінвестбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: http://www.pib.com.ua/](http://www.pib.com.ua/)
3. Офіційний сайт ПАТ «УкрСиббанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: https://ukrsibbank.com](https://ukrsibbank.com).
4. Офіційний сайт ПАТ КБ «ПриватБанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: http://www.privatbank.ua](http://www.privatbank.ua).
5. Офіційний сайт ПАТ «Укрсоцбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: https://en.unicredit.ua](https://en.unicredit.ua).
6. Офіційний сайт ПАТ «Укрексімбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: http://www.eximb.com_](http://www.eximb.com_)
7. Офіційний сайт ПАТ «Ощадбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: http://www.oschadbank.ua](http://www.oschadbank.ua).
8. Офіційний сайт ПАТ «АльфаБанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\www/URL: http://www.alfabank.com.ua](http://www.alfabank.com.ua).
9. Шалига Т.С. Розвиток дистанційних банківських послуг як показник модернізації елементів національної банківської системи [Текст] / Т. С. Шалига // Вісник Української академії банківської справи. – 2010. – № 2 (29). – С. 95-99.
10. Які новинки в е-банкінгу з'явилися і були впроваджені в 2017 році? – коментують експерти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.prostobank.ua/internet_banking/stati/kakie_novinki_prineset_klientam_2017_god_v_sfere_internet_bankinga_mnenie_ekspertov

Ірина ГРИЦУНЯК

*студентка факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет*

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Метлушко О. В.

РОЛЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В ЕКОНОМІЦІ РИНКОВОГО ТИПУ

Банківська система є центральним елементом сучасної ринкової економіки, оскільки вона виконує функції акумуляції та перерозподілу вільних грошових ресурсів, забезпечуючи рух засобів між усіма економічними суб'єктами і підтримку процесів відтворення. В останні десятиліття в банківському бізнесі відбувались істотні зміни, модифікувалися майже всі його компоненти, що було обумовлено науково-технічним прогресом, збільшенням концентрації капіталу і посиленням конкуренції на фінансових ринках, глобалізацією світової економіки.